

Original Paper

Prevalence of *Staphylococcus aureus* strains isolated from wound infection and drug sensitivity pattern, Tehran-Iran (2006-07)

Choopani A (Msc)¹, Golmohmmadi R (BSc)², Rafati H (PhD)³, Imani Fooladi AA (PhD)*⁴

¹MSc in Medical Biothenology, Applied Biothenology Research Center, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran. ²BSc in Microbiology, Molecular Biology Research Center, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran. ³Assistant Professor, Department of Epidemiology, Trauma Research Center, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran. ⁴Associate Professor, Department of Medical Bacteriology, Applied Microbiology Research Center, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Abstract

Background and Objective: Considering the significant incidence of nosocomial infections in hospitalized patients, this study was done to determine the prevalence of *Staphylococcus aureus* strains isolated from wound infection and drug sensitivity pattern, Tehran-Iran.

Materials and Methods: In this descriptive study, *Staphylococcus aureus* isolated and identified according to standard procedures from the wound infections of 614 patients referred to Baqiyatallah hospital, Tehran-Iran during 2006-07. The samples were examined and antibiogram was performed by disc diffusion method on Mueller Hinton agar with 12 antibiotics.

Results: 100 (16.28%) of wound infection of *Staphylococcus aureus* was isolated from 614 patients. The infection rate in men was twice compared to women. The highest rate 29 (29%) was observed in people aged 40 to 60 group. Also specimen's patients with immunosuppressive diseases (28 cases), surgical site infection (16 cases) and normal wounds (13 cases) were considered to be most prevalent isolates. Antibiotic sensitivity testing revealed that 96 (96%) of isolates were sensitive to vancomycin, 95 (95%) and 92 (92%) were resistant to penicillin and cotrimoxazole, respectively. Our result showed that 43% of strains were resistant at 11 antibiotics.

Conclusion: This study showed that the prevalence of *Staphylococcus aureus* was 16.28% of samples, with 43% antibiotic resistance. The highest sensitivity was toward to vancomycin.

Keywords: Wound infection, *Staphylococcus aureus*, Antibiotic, Vancomycin

* Corresponding Author: Imani Fooladi AA (PhD), E-mail: imanifouladi.a@gmail.com

Received 22 Jun 2011

Revised 3 Jan 2012

Accepted 4 Jan 2012

تحقیقی

فراوانی سویه‌های استافیلوکوکوس اورئوس جدا شده از عفونت‌های منجر به زخم و تعیین الگوی

حساسیت دارویی در بیماران مراجعه کننده به بیمارستان بقیه‌الله (عج) تهران (۱۳۸۵-۸۶)

علی چوبانی^۱، رضا گل محمدی^۲، دکتر حسن رفتی^۳، دکتر عباسعلی ایمانی فولادی^{*}

- ۱- کارشناس ارشد بیوتکنولوژی پزشکی، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی کاربردی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله (عج). ۲- کارشناس میکروب شناسی، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی مولکولی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله (عج). ۳- استادیار گروه آمار و اپیدمیولوژی، مرکز تحقیقات تروما، دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله (عج). ۴- دانشیار باکتری شناسی پزشکی، مرکز تحقیقات میکروبیولوژی کاربردی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله (عج).

چکیده

زمینه و هدف: وجود انواع مختلف باکتری‌ها در زخم بیماران به ویژه زخم‌های مزمن، روند بهبود و التیام را به تأخیر می‌اندازد. استافیلوکوکوس اورئوس رایج ترین عامل ایجاد عفونت زخم پوستی است. این مطالعه به منظور تعیین فراوانی سویه‌های استافیلوکوکوس اورئوس جدا شده از عفونت‌های منجر به زخم در بیماران بستری و تعیین الگوی حساسیت دارویی انجام شد.

روش بررسی: این مطالعه توصیفی روی ۶۱۴ بیمار دارای عفونت منجر به زخم بهتری در بیمارستان بقیه‌الله (عج) تهران طی سال‌های ۱۳۸۵-۸۶ انجام شد. از زخم هر بیمار یک نمونه گرفته شد و با روش‌های استاندارد، باکتری استافیلوکوکوس اورئوس جداسازی و تعیین هویت گردید. سپس آنتی‌بیوگرام به روش انتشار دیسکی در محیط مولر هیبتون آگار با آنتی‌بیوتیک‌های ونکومایسین، کلیندامایسین، اریترومایسین، داکسی‌سایکلین، سفالکسین، تراسیکلین، سپروفلوكسازین، ستریاکسون، آموکسی‌سیلین، پنی‌سیلین، کوتربیوموکسازول و اگزاسیلین انجام شد.

یافته‌ها: از ۶۱۴ بیمار بستری، ۱۰۰ استافیلوکوکوس اورئوس (۱۶ درصد) جداسازی و شناسایی شد. باکتری استافیلوکوکوس اورئوس جدا شده از مردان (۶۰ درصد) بیشتر از زنان بود. بیشترین میزان باکتری (۲۹ درصد) از زخم بیماران ۴۱-۶۰ ساله جدا شد. آلدوجکی بیشتر در بیماران با بیماری زمینه‌ای (۲۸ درصد)، عفونت محل عمل جراحی (۱۶ درصد) و زخم‌های معمولی (۱۳ درصد) دیده شد. بیشترین حساسیت باکتری به ونکومایسین (۹۶ درصد) و بیشترین مقاومت به پنی‌سیلین (۹۵ درصد) و کوتربیوموکسازول (۹۲ درصد) مشاهده شد. ۴۳ درصد از باکتری‌ها به آنتی‌بیوتیک رایج در درمان باکتری گرم مثبت مقاوم بودند.

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که فراوانی باکتری استافیلوکوکوس اورئوس ۱۶ درصد از کل نمونه‌ها با مقاومت دارویی ۴۳ درصدی می‌باشد. بیشترین حساسیت به ونکومایسین مشاهده شد.

کلید واژه‌ها: استافیلوکوکوس اورئوس، عفونت زخم، آنتی‌بیوتیک، ونکومایسین

* نویسنده مسؤول: دکتر عباسعلی ایمانی فولادی، پست الکترونیکی imanifouladi.a@gmail.com

نشانی: تهران، دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله (عج)، مرکز تحقیقات میکروبیولوژی کاربردی، تلفن و نمایر ۰۲۱-۸۸۰۶۸۹۲۴

وصول مقاله: ۹۰/۰۴/۱، اصلاح نهایی: ۹۰/۱۰/۱۳، پذیرش مقاله: ۹۰/۱۰/۱۴

مقدمه

وجود انواع مختلف باکتری‌ها در زخم بیماران به ویژه زخم‌های مزمن، روند بهبود و التیام را به تأخیر انداخته و با کلونیزاسیون و ایجاد عفونت که در برخی بیماران به سپس منجر می‌شود؛ مشکل‌ساز می‌گردد (۱).

استافیلوکوکوس اورئوس رایج ترین پاتوژن عامل ایجاد عفونت زخم پوستی است. اعتقاد بر این است که در سطح پوست بیماران به ویژه بیماران دیابتی میزان بالایی از استافیلوکوکوس اورئوس حضور دارد. بنابراین هنگام برش پوست در جراحی، کاربرد تجهیزات پزشکی و صدمه دیدن پوست، احتمال وقوع عفونت زخم بالا

می‌رود. عوامل ضد میکروبی شایع با شیوع عفونت زخم تغییر نمی‌یابند؛ بلکه با تغییر در الگوی حساسیت آنتی‌بیوتیکی دگرگون می‌گردد (۲). استافیلوکوکوس اورئوس از عوامل مهم در عفونت‌های بیمارستانی است و در بسیاری از موارد از عفونت‌های پوستی منشاء می‌گیرد و ۳۰ درصد افراد ناقل این باکتری می‌باشند (۳). عفونت‌های استافیلوکوکوس اورئوس، مراقبت و درمان زخم‌ها، پوست و نسج نرم آسیب دیده را با مشکل مواجه می‌سازد (۴). استافیلوکوکوس‌های مقاوم به متی‌سیلین (MRSA) عامل عمدۀ کلونیزاسیون و ایجاد عفونت در زخم‌های حاد و مزمن بافت نرم می‌باشند. این نوع ارگانیسم‌ها از سال ۱۹۶۰ به عنوان مهم‌ترین پاتوژن

شناصایی می‌شود. روش Standard M-2 A5/2010 ارائه شده توسط کمیته جهانی استانداردهای آزمایشگاهی؛ به عنوان روش کار استاندارد انتخاب و سویه استافیلکوکوس اورئوس ATCC25923 به عنوان کنترل به کار گرفته شد (۸).

یافته‌ها

از بین ۶۱۴ نمونه مورد مطالعه، ۱۰۰ نمونه استافیلکوکوس اورئوس ۱۶/۲۸ درصد) جداسازی شد. باکتری جدا شده از مردان ۶۵ درصد) تقریباً دوباره زنان (۳۲ درصد) بود. جنسیت بیمار در ۳ درصد از باکتری‌های جدا شده نامشخص بود. میانگین سنی افراد 43.6 ± 5.4 سال بود. بیشترین میزان باکتری ۲۹ درصد) از زخم بیماران ۴۱-۶۰ ساله جدا شد و پس از آن به ترتیب در سنین ۲۱-۴۰ سال (۲۳ درصد)، بیشتر از ۶۰ سال (۲۱ درصد)، کمتر و مساوی ۲۰ سال (۱۵ درصد) جدا گردید و در ۱۲ درصد سن افراد مشخص نبود.

جدول ۱: نتایج آنتی‌بیوگرام استافیلکوکوس اورئوس‌های جدا شده از بیماران بستری در بیمارستان بقیه‌الله (عج) در سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۸۶

آنتی‌بیوتیک (درصد)	مقاآم (درصد)	حساس (درصد)	نیمه حساس (درصد)	ونکومایسین
۰	۴	۹۶	۰	ونکومایسین
۵۹	۱۱	۳۰	۳۱	کلینداماپسین
۵۸	۱۱	۳۱	۳۳	اریتروماپسین
۶۶	۱	۳۳	۳۳	داکسی سایاکلین
۵۰	۲	۴۸	۴۸	سفالکسین
۶۹	۳	۲۸	۲۸	تراسیکلین
۵۵	۱	۴۴	۴۴	سیپروفلوکسازین
۵۴	۹	۳۷	۳۷	سفتربیاکسون
۸۸	۷	۵	۵	آموکسی سیلین
۹۵	۲	۳	۳	پنی سیلین
۹۲	۲	۶	۶	کوتیریموکسازول
۷۳	۱	۲۶	۲۶	اگزاسیلین

آلودگی بیشتر در بیماران با بیماری زمینه‌ای (۲۸ درصد)، عفونت محل عمل جراحی (۱۶ درصد) و زخم‌های معمولی (۱۳ درصد) دیده شد. بقیه موارد شامل فیستول و وسایل ترمیمی بیرونی هر کدام ۵ درصد، زخم پای دیابتی (۴ درصد)، عفونت فک (۳ درصد)، سلولیت، آبسه، زخم بستر و عفونت چشم هر کدام ۲ درصد و عفونت گوش (۱ درصد) بود. همچنین در ۱۷ درصد نامشخص بود. بیشترین حساسیت باکتری به ونکومایسین (۹۶ درصد) و بیشترین مقاومت به پنی سیلین (۹۵ درصد) و کوتیریموکسازول (۹۲ درصد) مشاهده شد (جدول یک).

ایزوله‌ها نسبت به کلینداماپسین در ۳۰ درصد حساس، ۱۱ درصد نیمه حساس و در ۵۹ درصد مقاوم بودند. همچنین نسبت به اگزاسیلین در ۲۶ درصد حساس، یک درصد نیمه حساس و در ۷۳ درصد مقاوم بودند. ۴۳ درصد از باکتری‌ها به ۱۱ آنتی‌بیوتیک

کلینیکی و بیمارستانی به رسمیت شناخته شده‌اند (۵).

در طی دو دهه گذشته مقاومت باکتری‌ها به آنتی‌بیوتیک‌ها افزایش یافته است. مقاومت به متی‌سیلین در استافیلکوکوس اورئوس اولین بار در سال ۱۹۷۰ در آمریکا گزارش شد و در دهه ۱۹۹۰ منجر به اپیدمی‌هایی در مراکز شهرها گردید. برای مقابله با این مشکل از داروی وانکومایسین استفاده شد. اولین بار مقاومت به اینکومایسین در باکتری انتروکوک در سال ۱۹۸۹ مشاهده شد و انتروکوک‌ها سریعاً به این آنتی‌بیوتیک مقاوم شدند. اگرچه از این دارو به مدت طولانی نمی‌توان استفاده نمود؛ اما در عفونت‌های ناشی از استافیلکوکوس اورئوس مقاوم به متی‌سیلین کاربرد مؤثری دارد. انتقال ژن مسؤول مقاومت به وانکومایسین (vanA) از انتروکوک‌ها به MRSA منجر به پیدایش سویه‌های مقاوم به وانکومایسین (VRSA) گردید و در سال ۱۹۹۷ اولین مورد VRSA در ژاپن گزارش شد. پس از آن موارد متعددی از مقاومت به وانکومایسین

توسط مرکز کنترل بیماری‌ها در دنیا گزارش شد (۶).

این مطالعه به منظور تعیین فراوانی سویه‌های استافیلکوکوس اورئوس جدا شده از عفونت‌های منجر به زخم در بیماران بستری و تعیین الگوی حساسیت دارویی انجام شد.

روش بررسی

این مطالعه توصیفی روی ۶۱۴ بیمار بستری در بیمارستان بقیه‌الله (عج) تهران طی اردیبهشت ۱۳۸۵ تا شهریور ۱۳۸۶ انجام شد. تعداد ۱۰۰ نمونه مثبت باکتری استافیلکوکوس اورئوس از آزمایشگاه بیمارستان دریافت شد. اطلاعات نمونه‌ها شامل نوع زخم و اطلاعات بیماران از قبیل سن و جنس جمع‌آوری گردید. برای تأیید نهایی تشخیص آزمایشگاهی نمونه‌های مانیتور مثبت دریافتی، آزمایشات تکمیلی از جمله DNase و کواگولاز اسلامی و لوله‌ای انجام گرفت تا از صحت گونه استافیلکوکوس اورئوس اطمینان حاصل شود (۷).

آن‌تی‌بیوگرام مختص باکتری‌های گرم مثبت روی استافیلکوکوس اورئوس جداسازی شده به روش انتشار دیسکی در محیط مولر هیتون آگار با ۱۲ نوع آنتی‌بیوتیک شامل ونکومایسین، کلینداماپسین، اریتروماپسین، داکسی‌سایاکلین، سفالکسین، تراسیکلین، سیپروفلوکسازین، سفتربیاکسون، آموکسی سیلین، پنی سیلین، کوتیریموکسازول و اگزاسیلین انجام گرفت، حساسیت و مقاومت نسبت به آنتی‌بیوتیک‌های فوق براساس پروتکل تعیین گردید (۸). به منظور بررسی مقاومت نسبت به متی‌سیلین از آنتی‌بیوتیک اگزاسیلین استفاده شد. به دلیل آن که اگزاسیلین در طولانی مدت فعالیت خود را حفظ می‌کند؛ سویه‌های استافیلکوکوس اورئوس Heteroresistance مقاوم به متی‌سیلین با دیسک‌های اگزاسیلین بهتر از متی‌سیلین

جدول ۲: الگوی مقاومت آنتی بیوتیکی استافیلکوکوس اورئوس های جدا شده از بیماران بستری در بیمارستان بقیه الله (عج) در سال های ۱۳۸۵-۸۶ بر حسب مقاومت نسبت به جند آنتی بیوتیک

نوع آنتی بیوتیک به کار رفته برای استافیلکوکوس اورئوس جداسازی شده	تعداد آنتی بیوتیک مقاوم			
<i>P</i>	۱	۱	۱	۱
<i>E</i>	۱	۱	۱	۱
<i>Sxt</i>	۱	۱	۱	۱
<i>Sxt</i> <i>P</i>	۲	۲	۲	۲
<i>OX</i> <i>P</i>	۲	۲	۳	۳
<i>OX</i> <i>Sxt</i> <i>P</i>	۳	۳	۳	۳
<i>Sxt</i> <i>Am</i> <i>CC</i>	۳	۳	۱	۱
<i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i>	۳	۳	۹	۹
<i>Sxt</i> <i>P</i> <i>CC</i>	۳	۳	۱	۱
<i>OX</i> <i>P</i> <i>Am</i>	۳	۳	۱	۱
<i>D</i> <i>Sxt</i> <i>Te</i>	۳	۳	۱	۱
<i>OX</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i>	۴	۴	۲	۲
<i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>CC</i>	۴	۴	۳	۳
<i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>Te</i>	۴	۴	۱	۱
<i>D</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>Cp</i>	۵	۵	۱	۱
<i>D</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>E</i>	۵	۵	۱	۱
<i>OX</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>Te</i>	۵	۵	۱	۱
<i>D</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>Te</i>	۵	۵	۲	۲
<i>OX</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>CC</i>	۵	۵	۲	۲
<i>OX</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>Cp</i>	۵	۵	۱	۱
<i>D</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>CRO</i> <i>Te</i> <i>E</i>	۶	۶	۱	۱
<i>D</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>Te</i> <i>E</i>	۶	۶	۲	۲
<i>D</i> <i>OX</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>Te</i>	۶	۶	۱	۱
<i>D</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>CRO</i> <i>E</i>	۶	۶	۱	۱
<i>D</i> <i>OX</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>Te</i> <i>E</i>	۷	۷	۱	۱
<i>D</i> <i>OX</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>CC</i>	۷	۷	۲	۲
<i>D</i> <i>OX</i> <i>Sxt</i> <i>Am</i> <i>Te</i> <i>E</i> <i>CC</i>	۷	۷	۱	۱
<i>D</i> <i>OX</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>Cp</i> <i>Te</i> <i>CC</i>	۸	۸	۱	۱
<i>D</i> <i>OX</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>CRO</i> <i>Te</i> <i>E</i>	۸	۸	۱	۱
<i>D</i> <i>OX</i> <i>Sx</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>CRO</i> <i>Te</i> <i>E</i> <i>CC</i>	۹	۹	۱	۱
<i>D</i> <i>OX</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>CRO</i> <i>Cp</i> <i>Te</i> <i>CN</i> <i>CC</i>	۹	۹	۲	۲
<i>D</i> <i>OX</i> <i>Sxt</i> <i>Am</i> <i>CRO</i> <i>Cp</i> <i>Te</i> <i>CN</i> <i>E</i>	۹	۹	۱	۱
<i>D</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>CRO</i> <i>Cp</i> <i>Te</i> <i>E</i> <i>CC</i>	۹	۹	۱	۱
<i>D</i> <i>OX</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>CRO</i> <i>Cp</i> <i>Te</i> <i>CN</i> <i>E</i>	۱۰	۱۰	۲	۲
<i>OX</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>CRO</i> <i>Cp</i> <i>Te</i> <i>CN</i> <i>E</i> <i>CC</i>	۱۰	۱۰	۱	۱
<i>D</i> <i>OX</i> <i>Sxt</i> <i>P</i> <i>Am</i> <i>CRO</i> <i>Cp</i> <i>Te</i> <i>CN</i> <i>E</i> <i>CC</i>	۱۱	۱۱	۴۳	۴۳

ونکومایسین (V)، کلیندامایسین (CN)، اریترومایسین (E)، داکسی سایکلین (D)، سفالکسین (CC)، تراسیکلین (Te)، سپیروفلوکسازین (CP)

سفتریاکسون (CR)، آموکسی سیلین (Am)، پنی سیلین (P)، کوتريموکسازول (Sxt)، اگزاسیلین (OX)

استافیلکوکوس اورئوس به وانکومایسین مقاوم بودند (۱۰). در مطالعه حاضر تنها ۴ درصد از باکتری ها مقاومت متوسط نشان دادند. در مطالعه Goud و همکاران استافیلکوکوس اورئوس از ۲۲/۵ درصد افراد سالم جدا شد و ۱۶/۶ درصد از این باکتری به متی سیلین و ۱/۴ درصد به وانکومایسین مقاوم بودند (۱۱). در حالی که در مطالعه حاضر حدود ۷۰ درصد به متی سیلین مقاومت وجود داشت. شاید یکی از دلایل این اختلاف مربوط به انتخاب افراد سالم در مطالعه Goud و همکاران (۱۱) باشد.

در مطالعه Kuşcu و همکاران از بین ۱۴۸ سویه MRSA تنها ۱/۴ درصد سویه های هتروژنوس مقاوم به وانکومایسین بودند (۱۲). در مطالعه Shittu و همکاران در نیجریه تمامی استافیلکوکوس

را بای در درمان باکتری گرم مثبت مقاوم بودند (جدول ۲).

بحث

نتایج مطالعه ما نشان داد که فراوانی باکتری استافیلکوکوس اورئوس ۱۶/۲۸ درصد از کل نمونه ها می باشد. با توجه به آنتی بیوتیک انجام شده بیشترین حساسیت به ونکومایسین و بیشترین مقاومت نسبت به پنی سیلین و کوتريموکسازول مشاهده شد.

در مطالعه شجری و همکاران ۱۸/۴ درصد استافیلکوکوس اورئوس جدا شده از بیماران به ونکومایسین مقاوم بودند (۹) که با یافته مطالعه ما همخوانی ندارد. با توجه به نوع دیسک آنتی بیوتیک استفاده شده به سادگی نمی توان این آمار را پذیرفت. در مطالعه صادری و همکاران به روش MIC تنها ۳/۶ درصد از سویه های

در مطالعه باقرزاده بزدچی و همکاران از میان ۱۰۳ ایزوله استافیلکوکوس اورئوس جمع آوری شده از بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی تهران، بیشترین نمونه‌ها (۳۳/۹۸ درصد) مربوط به ترشحات زخم بود و بیشترین حساسیت آنتی‌بیوتیکی بعد از ونکومایسین نسبت به کلرامفینیکل (۱۴/۹۸ درصد) و ریفارامپین (۴۰/۵۶ درصد) مشاهده شد (۱۹).

در مطالعه عبدالی اسکوبی و همکاران در رابطه با الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی ۱۳۱ نمونه‌های استافیلکوکوس اورئوس جدا شده از بیماران بستری در مرکز پزشکی کودکان تبریز، حساسیت نمونه‌ها به ونکومایسین ۹۸/۴ درصد، سفتیراکسون ۶۱/۵ درصد، آمیکاسین ۵۸/۳ درصد، سفتی‌زوکسیم ۵۲/۸ درصد، اریترومایسین ۵۰ درصد، سفالکسین ۴۸/۳ درصد و آموکسی‌سیلین ۲۶/۲ درصد تعیین شد (۲۰). در مطالعه شیرازی و همکاران روی زخم ۲۲۰ بیمار مبتلا به سالک، بیشترین فراوانی آلدگی ثانویه (۹۰/۲۰ درصد) مربوط به استافیلکوکوس اورئوس بود و مقاومت ارگانیسم نسبت به آموکسی‌سیلین ۷۷/۸ درصد، پنی‌سیلین ۶/۸۶ درصد، آگراسیلین ۷/۸ درصد، کوتیریموکسازول ۲/۱۵ درصد، اریترومایسین ۲/۱۵ درصد و ونکومایسین ۱/۲ درصد گزارش شد (۲۱).

در سویه‌های جدا شده مطالعه حاضر، مقاومت به متی‌سیلین افزایش یافته است و مقاومتی نسبت به ونکومایسین به جز موارد نیمه‌حساس دیده نشد. مقایسه نتایج مطالعه حاضر با دیگر مطالعات در ایران (۲۰) نشان می‌دهد که استافیلکوکوس اورئوس به عنوان ارگانیسم پاتوژن بیمارستانی و شایع ترین باکتری جدا شده از زخم‌های عفونی؛ علی‌رغم داشتن شbahت کلی و تقریبی، تغییرات معنی‌داری را از نظر الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی نشان می‌دهد. به طوری که کمترین بروز مقاومت نسبت به ونکومایسین و بیشترین آن نسبت به آموکسی‌سیلین، پنی‌سیلین و کوتیریموکسازول می‌باشد. به نظر می‌رسد این تغییرات به غیر از تفاوت واقعی الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی، به مهارت فرد، نوع انتخاب و نحوه انجام آزمایش آنتی‌بیوگرام، کیفیت و غلظت آنتی‌بیوتیک‌های به کار رفته در دیسک‌های مورد آزمایش و نحوه انتخاب دارو توسط پزشکان و تجویز آن به بیماران بستگی دارد. الگوی مقاومت دارویی علیه این باکتری در کشور ما بیانگر زنگ خطری است که مصرف بی‌رویه آنتی‌بیوتیک منجر به پیدایش سویه‌های شدیداً مقاوم شده است.

نتیجه‌گیری

نتایج این مطالعه نشان داد که فراوانی باکتری استافیلکوکوس اورئوس ۲۸/۱۶ درصد از کل نمونه‌ها با مقاومت دارویی ۴۳ درصدی می‌باشد. با توجه به آنتی‌بیوگرام انجام شده بیشترین حساسیت به ونکومایسین و بیشترین مقاومت نسبت به پنی‌سیلین و کوتیریموکسازول مشاهده شد.

اورئوس شناسایی شده از نمونه‌های بالینی و غیربالینی به وانکومایسین حساس ولی ۱۶ درصد آنها به آگراسیلین (متی‌سیلین) مقاوم بودند (۱۳).

در مطالعه Murray و همکاران در عراق هیچ سویه استافیلکوکوس اورئوس جدا شده از زخم به وانکومایسین مقاوم بود (۴) که با یافته مطالعه ما مطابقت داشت.

در مطالعه Lloyd-Smith و همکاران از تعداد ۵۹ مورد نمونه‌های مربوط به زخم، ۲۷ مورد از حیث وجود استافیلکوکوس اورئوس مثبت بودند (۱۴). این مطالعه با توجه به تعداد کم نمونه‌ها قابل مقایسه با مطالعه حاضر نیست.

نتیجه مطالعه Kownhar و همکاران نیز حاکی از غالب بودن استافیلکوکوس اورئوس به میزان ۲۳ مورد (۳۷ درصد) در ۱۶/۴۲ ایزوله باکتریایی جدا شده از نمونه‌های محل جراحی، در یکی از بیمارستان‌های هند بود (۱۵). در مطالعه Körber و همکاران روی زخم مزمن پای ۱۰۰ بیمار، از میان باکتری‌های جدایشده، استافیلکوکوس اورئوس با ۶۰ مورد در صدر قرار داشت (۱).

مطالعه Colsky و همکاران حاکی از غالب بودن استافیلکوکوس اورئوس جداسازی شده در نمونه‌های مربوط به زخم‌های سطحی (۷۷ درصد) و زخم‌های پا (۴۳ درصد) بود. در زخم‌های پا ۵۰ درصد ایزوله‌ها و در زخم‌های سطحی ۲۵ درصد آنها نسبت به آگراسیلین مقاومت نشان دادند. همچنین در یک مورد از نمونه‌های مربوط به زخم پا مقاومت به ونکومایسین مشاهده شد و بیشترین میزان مقاومت نسبت به پنی‌سیلین بود (۱۶). نتایج مطالعات فوق با تحقیق حاضر مطابقت داشته و در مطالعه حاضر نیز بیشترین مقاومت نسبت به پنی‌سیلین دیده شد.

در مطالعه Mumtaz و همکاران روی ۲۲۰ ایزوله باکتریایی مربوطه به زخم و آبسه بیماران، استافیلکوکوس اورئوس (۴۹ درصد) به عنوان رایج‌ترین پاتوژن جدا شده گزارش شد و حساسیت ایزوله‌های این باکتری نسبت به سفتیراکسون ۸۳/۶ درصد، سپرروفلوکسازین ۶۷ درصد، اریترومایسین ۶۲ درصد، آموکسی‌سیلین ۳۳ درصد و کوتیریموکسازول ۱۵ درصد تعیین شد (۱۷). الگوی مقاومت دارویی مطالعه Mumtaz و همکاران با مطالعه ما همخوانی دارد؛ لذا داروهای فوق برای درمان مناسب نیستند.

در مطالعه Guggenheim و همکاران (۱۸) روی زخم‌های سوختگی، استافیلکوکوس اورئوس (۸/۲۰ درصد) شایع‌ترین ارگانیسم جدا شده بود و حساسیت این باکتری به سپرروفلوکسازین، پنی‌سیلین مقاوم به پنی‌سیلیناز و کوتیریموکسازول کاهاش یافته و مقاومت استافیلکوکوس‌های مقاوم به متی‌سیلین (MRSA) از ۳ درصد در سال‌های ۱۹۹۷–۱۹۹۶ میلادی به ۱۶ درصد در سال‌های ۲۰۰۱ و ۱۳ درصد در سال‌های ۲۰۰۵–۲۰۰۲ رسید.

علوم پزشکی بقیه‌اله (عج) و همکاری آزمایشگاه بیمارستان بقیه‌اله (عج) انجام شد. بدین‌وسیله از همکاری کارکنان محترم آن بیمارستان تشکر و قدردانی می‌گردد.

تشکر و قدردانی

این مطالعه حاصل طرح تحقیقاتی مصوب (شماره ۳۴۲۶) مرکز تحقیقات بیولوژی مولکولی دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌اله (عج) بود. همچنین با حمایت مالی مرکز تحقیقات بیولوژی مولکولی دانشگاه

References

- Körber A, Schmid EN, Buer J, Klode J, Schadendorf D, Dissemund J. Bacterial colonization of chronic leg ulcers: current results compared with data 5 years ago in a specialized dermatology department. *J Eur Acad Dermatol Venereol*. 2010 Sep; 24(9):1017-25.
- Jinnah F, Chowdhury K, Begum J, Sohail M, Rahman T, Ahmed S, et al. Multiresistant *Staphylococcus aureus* Isolated from the wound of diabetic patients. *J infect dis antimicrob agents*. 1998; 15(1):15-18.
- Imanifooladi AA, Sattari M, Najar Peerayeh Sh, Hassan ZM, Hossainidoust SR. Detection the *staphylococcus aureus* producing enterotoxin isolated from skin infections in hospitalized patients. *Pakistan J Biol Sci*. 2007; 10(3): 502-5.
- Murray CK, Griffith ME, Mende K, Guymon CH, Ellis MW, Beckius M, et al. Methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* in wound cultures recovered from a combat support hospital in Iraq. *J Trauma*. 2010 Jul;69 Suppl 1:S102-8.
- Demling RH, Waterhouse B. The increasing problem of wound bacterial burden and infection in acute and chronic soft-tissue wounds caused by methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*. *J Burns Wounds*. 2007 Nov;7:e8.
- Sievert DM, Rudrik JT, Patel JB, McDonald LC, Wilkins MJ, Hageman JC. Vancomycin-Resistant *Staphylococcus aureus* in the United States, 2002–2006. *CID*. 2008 Mar; 46: 668-74.
- Salasia SI, Tato S, Sugiyono N, Ariyanti D, Prabawati F. Genotypic characterization of *Staphylococcus aureus* isolated from bovines, humans, and food in Indonesia. *J Vet Sci*. 2011 Dec; 12(4):353-61.
- National Committee for Clinical Laboratory Standards. Methods for dilution antimicrobial susceptibility tests for bacteria that grow aerobically. Approved standard M7-A4. 1997.
- Shajari GhR, Moniri R. [Patternof *Staphylococcus aureus* susceptibility and resistance to antibiotics in Kashan]. *Feyz*. 2002; 6(3):31-6. [Article in Persian]
- Saderi H, Owlia P, Shahrbanooie R. Vancomycin resistance among clinical isolates of *Staphylococcus aureus*. *Arch Iranian Med*. 2005;8(2):100-3.
- Goud R, Gupta S, Neogi U, Agarwal D, Naidu K, Chalannavar R, et al. Community prevalence of methicillin and vancomycin resistant *Staphylococcus aureus* in and around Bangalore, southern India. *Rev Soc Bras Med Trop*. 2011 May-Jun;44(3):309-12.
- Kuşcu F, Oztürk DB, Gürbüz Y, Tütüncü EE, Sencan I, Gül S. [Investigation of reduced vancomycin susceptibility in methicillin-resistant staphylococci]. *Mikrobiyol Bul*. 2011 Apr;45(2):248-57. [Article in Turkish]
- Shittu AO, Okon K, Adesida S, Oyedara O, Witte W, Strommenger B, et al. Antibiotic resistance and molecular epidemiology of *Staphylococcus aureus* in Nigeria. *BMC Microbiol*. 2011 May;11:92.
- Lloyd-Smith E, Hull MW, Tyndall MW, Zhang R, Wood E, Montaner JS, et al. Community-associated methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* is prevalent in wounds of community-based injection drug users. *Epidemiol Infect*. 2010 May;138(5):713-20.
- Kownhar H, Shankar EM, Vignesh R, Sekar R, Velu V, Rao UA. High isolation rate of *Staphylococcus aureus* from surgical site infections in an Indian hospital. *J Antimicrob Chemother*. 2008 Mar; 61(3):758-60.
- Colsky AS, Kirsner RS, Kerdell FA. Analysis of antibiotic susceptibilities of skin wound flora in hospitalized dermatology patients. The crisis of antibiotic resistance has come to the surface. *Arch Dermatol*. 1998 Aug;134(8):1006-9.
- Mumtaz Sh, Akhtar N, Hayat A. Antibiogram of aerobic pyogenic isolates from wounds and abscesses of patients at Rawalpindi. *Pakistan J Med Res*. 2002; 41(1): 8-16.
- Guggenheim M, Zbinden R, Handschin AE, Gohritz A, Altintas MA, Giovanoli P. Changes in bacterial isolates from burn wounds and their antibiograms: a 20-year study (1986-2005). *Burns*. 2009 Jun;35(4):553-60.
- Bagherzadeh Yazdchi S, Pourmand MR, Haji Abdalbaghi M, Hossieni M, Mardani N. [Molecular characterization of hypervariable region (HVR) and antibiotic susceptibility patterns of *staphylococcus aureus* strains isolates collected from Tehran University of Medical Sciences hospitals]. *J Sch Public Health Inst Public Health Res*. 2008;6(2): 39-47. [Article in Persian]
- Abdoli Oskouie Sh, Ghotaslou R, Banagozar Mohammadi A. [Antibiotic Resistance Pattern Of *Staphylococcus aureus* Isolated From Patients In Tabriz Pediatric Hospital (2003-2005)]. *J Rafsanjan Univ Med Sci*. 2007;5(4):259-64. [Article in Persian]
- Shirazi MH, Ranjbar R, Khansari Kh, Golmohammadi R, Sadeghfard NKh. [Secondary infections in suspected cutaneous ulcers of cutaneous leishmaniasis]. *Iran J Infect Dis Trop Med*. 2007; 12(3):55-8. [Article in Persian]